

Opbrengsten 'Aan de slag!'

24-uursbijeenkomst

'Buiten de lijntjes'

3 & 4 november 2022

Dit document

Op 3 en 4 november 2022 zijn 98 samenwerkingsverbanden bij elkaar geweest tijdens de 24-uursbijeenkomst 'Buiten de lijntjes'. Het thema van de bijeenkomst was Inclusiever Opgroeien. Naast inspirerende verhalen van Martijn Sanders (OCW), Marieke Pondman (VWS) en Vera Naber (Met Andere Ogen) en een muzikale reflectie door Anouk Saleming en Bart van Rosmalen hebben de 175 aanwezigen adviezen gegeven om het inclusiever opgroeien nog beter vorm te geven. Dit zijn adviezen aan zichzelf (de samenwerkingsverbanden) aan het werkveld (de partijen die gezamenlijk vorm en inhoud geven aan het inclusieve laten opgroeien van kinderen in de leeftijd van 0-23 jaar) en aan de ministeries van OCW en VWS. In dit document zijn deze adviezen gebundeld.

**Wat kunnen we als swv's
zelf doen richting
inclusiever opgroeien?
Adviezen aan onszelf**

Houding

- Doe het gewoon! En wacht niet op (bijvoorbeeld de routekaart)
- Toon lef, doe het!
- Richt je op ega en niet op ego.
- Wees nieuwsgierig.
- Denk en doe creatief.
- Verbind.
- Maak het praktisch.
- Kijk anders naar anders zijn.
- Ga creatief om met lijntjes en muren.
- Denk en werk van 'of' naar 'hoe'.
- Organiseer reflectietijd om te leren van moeilijke/crisis/mislukkingen.
- Denk aan jezelf.
- Kijk naar wat wel kan en laat los waar je geen invloed op hebt.
- Heb meer vertrouwen in het professioneel handelen.
- Blijf drammen: zachte macht aanwenden.
- Gebruik gezond verstand.
- Zet containerbegrippen om naar visie en gedrag.
- Geef meer complimenten en benoem wat er goed gaat.
- Werk vanuit de 'het moet kunnen – houding'.
- Werk met actieve woorden en doelen: maak concreet wat we doen.
- Til kleine voorbeelden en succes op en vier dit.
- Polder niet te lang.
- Stel grenzen aan maakbaarheid.
- Blijf positief.
- Denk en handel buiten de lijntjes.
- Zoek elkaar op.
- Doorbreek normaal en abnormaal.
- Praat en keur uitsluiting nooit goed. De 2 % hoort er ook bij.
- Confronteer: er is altijd het moeilijkste kind in de klas.
- Spreek elkaar aan op negatief, stemming makend en frustrerend gedrag.
- Houd de deuren altijd open en stap naar binnen.
- Durf in andere structuren te denken.
- Zet mensen bij elkaar.
- Doe wat goed is voor het kind.
- Doe alsof er geen lijntjes zijn.
- Zet mensen in hun kracht.
- Wees flexibel.
- Buig prestatiedrag om naar ontwikkeldrang (weg van gemiddeldes).
- Reken niet af op kwaliteit, cijfers en overgang of route.
- Zet pedagogiek voor didactiek.
- Zie school als ontmoetingsplaats.
- Maak er een feestje van!

Positionering

- Werk aan jouw positie: het scholenmodel betekent niet dat je als swv op afstand staat.
- Pak de adviserende rol (Het scholenmodel is idealiter)
- Werk aan onze beeldvorming: We zijn meer dan geldverdeling, we hebben een netwerkrol.
- Zorg voor een positief imago op de verbindende rol van het samenwerkingsverband.
- Leg meer uit wat wij als swv bieden.
- Bespreek met de schoolbesturen onze maatschappelijke opdracht.
- Zorg dat we geen speelbal zijn. Zorg voor inhoud.
- Doe promotie als swv: wie ben je? Wat doe je? Wat kun je betekenen?
- Organiseer jezelf als swv professioneel.
- Vul je werkgroep financiën met controleurs van scholen.
- Zet strategisch in op een positieve beeldvorming van de swv-en, uitgedragen door scholen, go, vso en zet de propositie in.
- Kies de juiste bestuursvorm.
- Wees je bewust dat je als swv netwerk-sturing moet geven.
- Formuleer de rollen en taken van het bestuur van het swv.
- Professionaliseer het samenwerkingsverband of samen met andere swv's.
- Blijf bij je leest, schoenmaker.
- Zet in op de drieslag: beleid, praktijk en cultuur.
- Ga op zoek naar waar je invloed kunt hebben.
- Durf op te staan en accepteer gezamenlijk opdrachten niet als ze niet haalbaar zijn.
- Neem de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen ten aanzien van inclusiever onderwijs niet over.
- Straal uit dat alle schoolbesturen samen het swv zijn.
- Zorg voor een goede governance structuur: maak de schoolbestuurders op inhoud verantwoordelijk, niet op toezicht.
- Werk vanuit een duidelijk ontwikkelplan, waardoor je weet waar je samen naar toe gaat.
- Zorg voor een juiste positionering.
- Wees helder over jouw rol.
- Wees het moreel kompas, het financieel kompas en het beleidskompas.
- Deel de stip op de horizon in 2035 concreet en pas hier visie op aan.
- Realiseer en maak je druk over de zaken waar je invloed op hebt.

Samenwerking

- Eindig de wij – zij cultuur, maar werk samen.
- Stuur aan op samenwerken, samen doen, verleiden mede vanuit ondersteuningsplan.
- Leer van collega swv's, blijf elkaar ontmoeten.
- Zorg voor kennisdeling: swv's onderling & naar het grotere veld.
- Versterk de samenwerking onderwijs, gemeente, stakeholders. Ons terrein is groter dan onderwijs. We zijn een netwerkorganisatie.
- Betrek het Netwerk LPO en de Sectorraad swv vo bij elke tafel.
- Let op dat iedereen gezien en gehoord wordt.
- Houd onze netwerken wakker.
- In het swv zitten onderwijs en gemeenten samen.
- Doe het niet alleen.
- Werk regionaal samen met de swv's.
- Werk naar een hybride samenwerking tussen belangenorganisaties als de PO-Raad, VO-raad, VNG en het SPO.
- Verbind de systeem- en de leefwereld.
- Creëer de mogelijkheid om de swv's po en vo eenvoudig samen te voegen tot één swv.
- Bedenk steeds vanuit welke positie een partij praat. Eigen belang, gezamenlijk belang of algemeen belang?
- Werk vanuit inclusieve werkgebieden: denken op wijk- en dorpsniveau.
- Neem zelf initiatieven op bijvoorbeeld op het gebied van communicatie.
- Maak swv's meer hybride; onderwijs, jeugdzorg, gemeenten.
- Maak afspraken over gemeenschappelijk geld.
- Voer het juiste gesprek op alle niveaus.
- Werk vanuit een plan rondom het OOGO, zorg voor een gezamenlijk werkveld.
- Financier collectief.
- Werk vanuit een gezamenlijke visie van alle stakeholders. Zorg voor eigenaarschap.
- Neem als swv het initiatief en pak de regie.
- Deel met elkaar één verantwoordelijkheid.
- Zorg voor een kantoor in het gemeentehuis.
- Werk vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid – jeugdhulpplicht en zorgplicht – aan thuiszitters.
- Maak samen met de gemeenten een onderwijs-jeugd-continuüm.
- Breng scholen en schoolbesturen meer samen.

Opdracht

- Stel het kind centraal, bevraag het kind, bevraag de ouder, neem hen serieus.
- Laat geen kind tussen het wal en schip vallen.
- Leg ook eigenaarschap bij ouders en leerlingen.
- Verantwoord middels de waardering van leerlingen en ouders.
- Geef de leerling en de ouders een grotere stem.
- Beschik niet op kindniveau: geen kind de klas uit.
- Heb contact met de werkvloer
- Haal verhalen op uit het veld.
- Borg goede voorbeelden.
- Maak goede voorbeelden zichtbaar.
- Sluit aan bij kleine initiatieven.
- Deel wat er al wel is en wat er wel kan.
- Zorg voor flexibele onderwijsroutes.
- Steek in bij lerarenopleidingen.
- Zet middelen in op docenten en teambehoeften.
- Zorg voor weerbaarheid op positieve gezondheid.
- Maak inspiratiereizen.
- Kijk regelmatig bij elkaar in de keuken.
- Vraag wat schoolbesturen nodig hebben.
- Stimuleer consensus in bestuur (vo & vso): één ambitie (dezelfde!)
- Help je bestuurder met inbreng in de VO-raad/PO-Raad agenda.
- Versterk de samenwerking tussen po en vo.
- Organiseer een lerend netwerk.
- Intensiveer de gesprekken over passend onderwijs met de scholen.
- Verhelder het begrip 'basisondersteuning'.
- Faciliteer een goede overstap naar het vo/mbo/ho.
- Schakel snel.
- Zorg dat er geen wachtlijsten zijn.
- Zet procedures snel en effectief in.
- Pak wanneer het stroef loopt de regie.
- Faciliteer dat vo en vo samenwerken vanaf groep 7 t/m de brugklas.
- Houd de politieke effecten en belangen inzichtelijk.
- Zorg voor minder bureaucratie op ieder vlak.
- Overleg vaker met de schoolbesturen.
- Breng data in kaart (bv leerlingenvervoer, bao) en ga hierover met de scholen in gesprek.
- Doelgericht mag data gestuurd zijn.
- Faciliteer interprofessioneel samenwerken.
- Zet beleidstaal om naar een verhaal of naar plaatjes.
- Maak kaderafspraken.
- Stuur op eigenaarschap.
- Maak gebruik van storytelling.
- Nodig politici op thema of speerpunten uit.
- Wees alert op de haalbaarheid en blijf dit toetsen bij ouders, kinderen, leerkrachten en andere betrokkenen.
- Raak de scholen in het hart.
- Handel preventiever bij bijvoorbeeld de overstap po vo

Inclusiever onderwijs

- Agendeer inclusiever onderwijs, zet het hoog op de agenda.
- Maak concreet wat wij (het swv, de scholen) verstaan onder inclusiever onderwijs.
- Maak inclusief onderwijs concreet.
- Monitor en volg wat de resultaten zijn van inclusief onderwijs.
- Spreek vanuit een 'nieuwe taal': inclusiever. Werk vanuit een nieuw frame.
- Breng de routekaart meer onder de aandacht op scholen.
- Zet de RMC middelen in op het onderwijs jeugdzorg oppervlak.
- Krijg kennis van het rendement van de inzet van zorg en onderwijsondersteuning.
- Werk naar een breed gedragen advies ten aanzien van vergroting (inzet basisondersteuning i.p.v. extra of specifieke ondersteuning).
- Zet in op een inclusievere cultuur: ook binnen alle lagen van de school.
- Wees een critical friend voor de scholen. Herinner hen aan onze opdracht om inclusiever te worden.
- Maak schoolbesturen sterker in wat zij nodig hebben voor het ondersteunen van de leerling. Ook in wat zij nodig hebben van andere partijen.
- Bied een arrangement 'kansrijk vo'aan, voor leerlingen die van het sbo naar het vo overgaan.
- Pas voorzieningen aan: zet in op ondersteuning op het regulier onderwijs i.p.v. aparte voorzieningen.
- Reken met ruimte voor ontwikkeling in plaats van ruimte per leerling.
- Denk ik brede maatschappelijke gebouwen en omgeving.
- Zet in op minder hulpverlening en meer mandaat.
- Zet in op een ontwikkeling van de mindset.
- Blijf in gesprek, met name over de mindset.
- Benut het expertiseteam om het gesprek te voeren met de werkvloer.
- Werk vanuit de ambitie: samenlevingsbreed stoppen met so en sbo.
- Onderzoek welke scholen, bijna zonder het swv, inclusiever worden.
- Ga van individueel aanvragen naar het werken aan versterken van de basis.
- Zet ambulant medewerkers anders is: van curatief naar preventief.
- Denk na over ambulant: we onttrekken onbedoeld goede mensen uit het primaire proces, eigenaarschap, ontwikkeling remmen.
- Organiseer de transitie: faciliteer en jaag aan.
- Stel de ondersteuningsbehoeften van de populatie centraal.
- Zie het tlv als een opdracht voor de reguliere school.
- Zet middelen bedoelingsgericht in.

24-uursbijeenkomst 2022

**Wat verwachten we van
het werkveld richting
inclusiever opgroeien?
Adviezen aan het werkveld**

Houding

- Werk vanuit autonomie: De school is de maatschappij op zich.
- Zet prestatiedrang om naar ontwikkeldrang, ga weg van gemiddeldes.
- DURF, HEB MOED, WIL!
- Heb lef, het meervoud zorgt voor leven!
- Laat concurrentiegedachten varen, stop met concurreren.
- Denk: alle leerlingen horen erbij.
- Heb en werk vanuit hart voor de leerling.
- Denk en werk buiten de lijntjes.
- Wees geïnteresseerd in elkaar: docent, leerling, collega, swv, po, vo.
- Werk vanuit de menselijke maat.
- Accepteer diversiteit; zorg voor inclusie door alle lagen van de school.
- Zet in op preventie, in plaats van curatief werken.
- Normaliseer (laat problematiseren los), omarm diversiteit.
- Pak 'gewone opvoedvraagstukken' op in de school.
- Vier successen.
- Kijk naar wat je wel kan met leerlingen met speciale zorg, i.p.v. wat je niet kan.
- Vergeet niet: een kleine partij kan een grote inbreng hebben!
- Zorg ervoor dat er geen marktwerking in de jeugdzorg is.
- IB-er: wees de warme hand in de rug van de leerkracht.
- Borg verandering.
- Wees welkom.
- Denk samen kleinschalig in mogelijkheden.
- Praat minder, doe meer.
- Spreek je uit, maak keuzes, dan ga je vooruit.
- Maak er een feestje van!
- Draag de verantwoordelijkheid voor alle kinderen in jouw gebied.
- Heb aandacht voor framing.
- Stel grenzen aan maakbaarheid.
- Schoolleiders: Laat een inclusieve attitude zien.
- Waardeer verschillen.
- Kijk naar buiten.
- Geef elk kind elke dag een nieuwe kans.
- Laat kaders los.
- Denk aan personen en persoonlijkheid.
- Weet: kleine stapjes doen ertoe.
- Stel het kind centraal.
- Geef ruimte.
- Kijk anders naar anders zijn.

Samenwerking

- Vraag hulp aan het swv: We doen het samen.
- Een school werkt altijd vanuit partnerschap met alle betrokkenen.
- Zet je als school ook in (en werk samen met) binnen de 0-4 jaar sector
- Geef de samenwerking vo - vso echt vorm (Participatie).
- Stop met besturen van go tegenover of naast regulier vo (inclusieve schoolbesturen).
- Deel initiatieven met elkaar en pak ze samen op.
- Ga bij elkaar in huis zitten.
- Zoek de samenwerking op, doe het niet alleen.
- Richt collegiale visitatie in en voer uit. Kijk in de klas hoe ondersteuning is ingericht.
- Laat anderen (sport, vrije tijd, jongerenwerk, schoolmaatschappelijk werk) informatie delen met de school.
- Zet hybride terugplaatsingsgroepen op.
- Zie het OOGO als gezamenlijke verantwoordelijkheid van professionalisering.
- Formuleer de opdracht van het OOGO.
- Zorg voor een symbiose tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs.
- Blijf streven naar collectiviteit en solidariteit.
- Investeer vroeg in verwachtingsmanagement; weet wat jij doet, weet wat de ander doet.
- Overleg als po en vo besturen en scholen regelmatig met de samenwerkingsverbanden.
- Investeer in kennismaken: ga bij elkaar langs. Kijk bij elkaar in de keuken.
- Werk samen aan met bijvoorbeeld de voorschoolse aan een gezamenlijke professionalisering en zorgstructuur.
- Werk hybride: zo komt er expertisedeling naar de reguliere scholen.
- Doe audits op de werkwijze bao/sbao.
- Maak gebruik van elkaars expertise.
- Werk met interdisciplinaire teams.
- Versterk een doorgaande lijn vanuit de kdv's.
- Fuseer reguliere en speciale scholen.
- Werk meer samen met de lerarenopleidingen.
- Kijk positief en open naar het bao.
- Stuur aan op een eenheid van taal in onderwijs en jeugdzorg.
- Werk vanuit één landelijke term en visie.
- Decentraliseer Gepersonaliseerd Onderwijs.

Opdracht

- Begin met anders werken, dat kan al bij één kind of één situatie.
- Haal input vanuit de jongeren zelf, het is cruciaal.
- Ken al je leerlingen in de wijk of het dorp.
- Deel de zorgen achter de weerstand.
- Differentieer in organisatievormen.
- Faciliteer en rust het personeel toe (Professionalisering).
- Vergroot de expertise vooral op pedagogisch vlak.
- Neem Passend Onderwijs op in PDCA cyclus.
- Werk vanuit pedagogiek; autonomie, relatie, competentie
- Besturen: Zet in op de relatie en stimuleer het pedagogisch klimaat.
- Creëer draagvlak op de werkvloer.
- Werk aan het diversiteitsbeleid: werkt er bij ons iemand met een (on)zichtbare beperking?
- Verbied het spreken over 'welk probleem de leerling heeft'.
- Stop met het aannemen van incidentele middelen.
- Stop met categorale scholen.
- Investeer in bredere brugklassen voor meerdere leerjaren.
- Zorg dat de prestatiedruk omlaag gaat: reflecteer op je eigen toetskalender.
- Stel de goede vraag/leer de goede vraag stellen.
- Investeer in het versterken van de docent.
- Zet de rol van het samenwerkingsverband in het huisvestingsplan.
- Investeer in kennis, professionalisering en middelen of methoden.
- Bepaal je ambities.
- Kies voor een bredere blik op mogelijkheden in de overstap so - vo en sbo - vo.
- Geef goed en flexibel onderwijs.
- Bespreek leerlingen niet anoniem.
- Investeer in het aan tafel krijgen van de ouders.
- Investeer in een gezamenlijke cultuur: zaken op orde, verantwoordelijkheid pakken voor het geheel, continue afstemmen.
- Werk onderling veel meer samen in de school.
- Werk in openheid.
- Zorg voor een tijdelijke so/sbo opvang.
- Blijf als reguliere school open staan voor en stuur op terugplaatsing.
- Maak de leraar sterker.
- Stop met TLV's. Werk met OPP's.
- Zorg voor een groter en beter scholingsaanbod voor leerkrachten en directie.
- Draag zorg voor een professionele aanspreekcultuur op de scholen.
- Neem de verantwoordelijkheid van de zorgplicht op je.
- Ga van resultaatgericht onderwijs naar waardegericht onderwijs.
- Zet de professionals in hun kracht.
- Maak passend onderwijs een integraal onderdeel in het schoolbeleid.
- Draag zorg voor toegeruste én uitgeruste professionals.
- Blijf kijken naar jouw eigen onderwijs.
- Gebruik een investeringsagenda huisvesting.

Inclusiever onderwijs

- Maak een vertaalslag van politiek naar het lokaal.
 - Verander van mindset en werk aan nieuwe overtuigingen.
 - Zie de opdracht als een maatschappelijke opgave.
 - Bedenk en werk vanuit: De weg naar inclusie is niet vrijblijvend.
 - Richt je op de ondersteuning van de docent.
 - Breng diversiteit het schoolgebouw in (doorbreek onder- en bovenbouw).
 - Zet je vooral eerst in op de groep die al mee wil doen in de route naar inclusiever onderwijs.
 - Pak de verantwoordelijkheid voor de taak naar inclusiever onderwijs. Het swv ondersteunt.
 - Ga nu al aan de slag met inclusie, 2035 is al heel snel.
 - Vergroot de urgentie van jouw maatschappelijke opdracht: inclusieve samenleving, inclusiever onderwijs.
- Maak voorbeelden voor de samenwerking regulier- speciaal onderwijs zichtbaar en gebruik ze.
 - Maak een integraal huisvestingsplan.
 - Spreek bij inclusie over kinderen en jongeren, niet over het kind.
 - Gebruik het voorbeeld van het orkest (Erwin Wiertz, onderwijs dat past)
 - Zet in op professionalisering in het omgaan met verschillen
 - Hef het sbo op.
 - Doorbreek schooljaarklassen.

24-uursbijeenkomst 2022

**Wat verwachten we van
OCW & VWS richting
inclusiever opgroeien?
Adviezen aan de ministeries**

Houding

- Laat in alles doorklinken: Wat heeft het kind hieraan?
- Heb en toon vertrouwen.
- Let op het taalgebruik: zeg niet: 'Het so blijft bestaan', maar: 'De expertise van het so blijft nodig'.
- Zet prestatiedrang om naar ontwikkeldrang, ga weg van gemiddeldes.
- Stimuleer en waardeer (bv; dat de inspectie zijn waardering kan uitspreken voor iets dat niet binnen het inspectiekader past).
- Verwissel het doel en het middel niet.
- Practice what you preach. Doe wat je uitdraagt: werk bijvoorbeeld met één PP presentatie in plaats van twee.
- Praat niet over ons, maar met ons.
- Normaliseer.
- Werk vanuit preventie: gebruik welzijn i.p.v. jeugdzorg.
- Wees vindbaar voor het veld.
- Blijf weg van containerbegrippen; geef concreet aan wat je wilt.
- Geef ruimte om buiten de lijntjes te gaan.
- Stop met handhaven.
- Werk vanuit autonomie.
- Help mee/ beïnvloed de mindset van het veld.
- Faciliteer en vraag hoe.
- Stop met interveniëren op basis van incidenten.
- Temporiseer en vier successen.
- Neem genoeg met een voldoende.
- Bedenk aandachtig wat je niet doet.
- Stop met politiek gestuurd denken en handelen, zet in op duurzaamheid.
- Voer de dialoog.
- Vertrouw op professioneel handelen.
- Laat voorbeeldgedrag zien in de politiek.
- OCW en VWS: Laat je zien als één ministerie met één doel.
- Kleur buiten de systeemlijntjes.
- Stimuleer een nieuwe manier van denken.
- Beloon de scholen: incentives
- Ga uit van 'het kind', niet van 'de leerling'.
- Kijk en werk van individu naar groepsbehoud.
- Streef naar mijlpalen.
- Maak er een feestje van!
- Organiseer de transitie: faciliteer en jaag aan.
- Stop met de diskwalificerende boodschap: geef een opdracht aan jezelf.
- Never waist a good crisis! Gebruik extreme situaties als model voor oplossing.

Samenwerking

- Integreer de Sectorraad GO in de PO- en VO-raad.
- Maak gebruik van één landelijke term en visie.
- Breng ook de kinderopvang onder bij OCW.
- Maak ook alle losse ambtelijke stukken één samenwerking. Ministerie, gemeenten, onderwijs, jeugd. Maak hier één van: Het Ministerie voor Jeugd.
- Laat plannen maken door de scholen zelf.
- Onderhandel de jeugdhulp met elke individuele gemeente.
- Zorg voor continuïteit in de jeugdkolom.
- Doe elke beleidsontwikkeling op het gebied van jeugd SAMEN.
- Ontschot; zorg voor één ministerie: wees inclusiever, fuseer.
- Heb oog voor de commerciële belangen en de gevaren en risico's daarvan in de jeugdzorg.
- Maak collectief arrangeren mogelijk.
- VWS: Laat gemeenten OOGO meer serieus nemen.
- VWS: Werk ook samen met de samenwerkingsverbanden. Trek hierbij op met OCW.
- Ga met de VNG aan tafel.
- Van WPO, WVO 2020 en WEC naar WFO (Wet Funderend Onderwijs)
- Zet inspecties (ivho, igj = V&J) bij elkaar. Voeg de inspectie van vws en ocw samen.
- Schaf so-schoolbesturen af en breng deze als opdc onder in de swv's.
- Verplicht een bestuurlijke samenwerking tussen regulier en special onderwijs.
- Stel 30 verbetermaatregelen op om als ministeries samen te werken. Stel mijlpalen in en maak rapportages over de vorderingen.
- Werk met één ministerie en één budget/ inancieringsstroom voor de jeugd.
- Vereenvoudig deze financieringsstroom, o.a. qua administratie en organisatie.
- Stuur de regio indeling onderwijs/jeugdhulp/veiligheid/ arbeidsmarkt inhoudelijk, anders ontstaat er weer een structuur discussie.
- Breng samen: vsv, swv po, swv vo, swv mbo, oogo. In 2035 is er per regio één samenwerkingsverband jeugd.
- Zet in op één regionaal plan jeugd.
- Maak de jeugd leidend bij het MKBA. Zorg dat er geen scheiding meer is tussen po vo mbo. Zorg voor continuering in de ontwikkeling.
- Breng geldstromen samen, zorg voor een collectieve financiering.
- Maak het mogelijk om makkelijker één swv po vo te vormen.
- Maak afstemmingsregio's: po, vo, gemeenten, arbeidsmarkt, rap.
- Zorg voor integraal toezicht onderwijs en zorg.
- Regel de po en vo samenwerking in de wet.
- Geef het onderwijs een stem binnen VWS.
- Geef jeugdzorg een stem binnen OCW.
- Laat de inspectie mee ontwikkelen.

Samenwerking

- Ga echt samenwerken en maak dit zichtbaar.
- Zorg voor één basisbekostiging voor ieder kind op school en maak één loket voor alle overige ondersteuning.
- Betrek onderwijspartijen veel explicieter bij de hervormingsagenda jeugd.
- Zorg voor één contactpersoon (OCW en VWS samen) voor het onderwijs.
- Ga de boer op: Toets plannen bij de uitvoering, draag de aanpak en het gedrag uit, verstrek info.
- OCW; zorg ook voor actuele informatieverspreiding naar gemeenten en andere partijen over waar het onderwijs naartoe moet.
- Ontschot peuter & kleuter en de cultuur daarbinnen, ten behoeve van het onderwijs, zorg, uitstroom, overgang.
- Informeer de lokale politiek over het belang van investeren. Gezamenlijke aanpak vs. lokale belangen.
- Werk niet met losse pijlers (zoals bekostiging OCW, VWS). Maak er 'jeugd' van.
- Maak landelijke keuzes, zodat swv-buren geen 'last' krijgen van elkaar.
- Praat niet meer over clusters en zet ieder 'cluster' in het swv.
- Werk vanuit een integraal toezichtkader van onderwijs, ontwikkeling en zorg.
- Verbind regio's aan gemeenten, bevoegdheden en jeugdhulp.
- Investeer in de gezamenlijke cultuur: eigen zaken op orde, verantwoordelijkheid pakken voor het geheel, continu afstemmen rond de gezamenlijke opdracht.
- Werk vanuit één minister en ministerie voor onderwijs en jeugd en één wethouder van onderwijs en jeugd.
- Hef de scheiding vo-vso op.

Opdracht

- Werk met speerpunten.
- Breek het systeem open! Systeemwijziging.
- Stop met incidentele subsidies, maak de verandering duurzaam.
- Publiceer, publiceer, publiceer.
- Creëer ruimte buiten de kwaliteitskaart/onderwijsopbrengsten.
- Zorg dat maatwerk geboden mag en kan worden.
- Ken en bezoek het werkveld.
- Bevorder de positieve beeldvorming van de samenwerkingsverbanden.
- Laat de inspectie niet hard eisend kijken naar rendement.
- Laat de besturen zelf de middelen verantwoorden i.p.v. het swv.
- Zorg voor een andere financiering SO. Niet op leerlingenaantal, maar breder/anders. Kijk bijvoorbeeld naar expertise.
- Doe praktijkonderzoek per regio.
- Maak een meer flexibel examen/flexibel PTA mogelijk.
- Zorg dat (sturings) ata voor swv op orde zijn.
- Doe onderzoek: 'Waar komt de toenemende problematiek bij de jeugd vandaan?'
- Zorg voor een goede pedagogische basis bij leerkrachten (lerarenopleidingen).
- Laat scholen vooraf met de inspectie afstemmen welke afwijkingen zij inzetten.
- Maak het OOGO niet vrijblijvend en in dialoog.
- Zet in op 20 % minder onderwijstijd.
- Stel 10 verbeterconclusies op op basis van het huidige bezoek aan Finland.
- Maak middenstroom structureel en integraal.
- Bekostig wv's naar hun opdracht.
- Wees terughoudend ten opzichte van de lobby vanuit Sectorraad GO (& ouderlobby). Zij hebben een sterker georganiseerde lobby dan de PO-Raad en de VO-raad.
- Voer een systeemwijziging in dat zich meer richt op onderwijs op algemene vaardigheden i.p.v. specialisatie op meer vakken (schaf curriculum af).
- Werk vanuit een collectieve inzet, niet vanuit individuele beschikkingen.
- Zet residentieel als punt op de agenda van 1 maart 2023. Maak hierover afspraken.
- Stel bij de verantwoording vragen over het resultaat, het verhaal en de tevredenheid.
- Breng als kamerlid in tweetallen een bezoek aan ieder swv in Nederland.
- Zet het OOGO meer in zijn kracht, door bijvoorbeeld afstemming, coördinatie en regie concreet te maken.
- Concretiseer en geef heldere opdrachten (scherp en samenhangend) en doelstellingen aan scholen, schoolbesturen, swv's en gemeenten
- Beperk bestuurlijke drukte.
- Manage de verwachtingen.
- Zorg dat het inspectiekader niet knellend is.

Opdracht

- Concurrentie tussen denominaties.
- Laat ons label-vrij werken in het onderwijs.
- Sta hybride po toe.
- Schets wat wel mag binnen de lijntjes. Maak dit concreet en duidelijk.
- Wees congruent in de handelswijze, werk bijvoorbeeld niet met incidentele bekostiging.
- Hef het sbo op.
- Zorg voor de juiste opleiding op de PABO en de leraren-opleiding: Inclusieve Professionals.
- Pas artikel 22 aan: Zodat gestimuleerd wordt dat de scholen verantwoordelijkheid dragen voor alle kinderen in het gebied.
- Werk niet met verschillende lijnen: nieuwkomers, cluster 1 en 2, achterstandenbeleid bij het swv.
- Verplicht gemeenten een percentage (30?) van het jeugdhulpbudget in te zetten op onderwijs.
- Ruim conflicterende wetgeving uit de weg.
- Draag eerst zorg voor het op orde brengen van de basis in de scholen.
- Oormerk het geld goed.
- Verbeter het imago van leerkrachten.
- Faciliteer jeugdhulp in de klas.
- Hef scholen op onder de opheffingsnorm.
- Stop met proeftuinen en experimenteren.
- Geef Passend Onderwijs of Inclusiever Onderwijs een belangrijkere status in iedere onderwijsvorm en opleiding.
- Vertrouw op de professionals.
- Pas regelgeving tijdig. Volg niet de praktijk, maar faciliteer de praktijk waar de behoefte ligt.
- Volg professionele ontwikkelingen en rem deze niet af.
- Maak wet en systemen flexibel.
- Zorg voor stevige piketpalen die bestand zijn tegen de praktijk.
- Werk aan een lange termijn beleid.
- Schrap de vliegende brigade.
- Zorg voor een snelle en effectieve besluitvorming.
- Zet 20% overhead in op jeugd.

Inclusiever onderwijs

- Ontwikkel een gezamenlijke taal op inclusiever onderwijs.
- Let op: een TLV is qua taal en constructie niet passend bij de inclusievere gedachten.
- Zet kwaliteit en inclusiviteit als (meetbare) factor naast schoolprestaties.
- Draag zorg voor een robuuste transformatie.
- Slow politiek? Slow cooking?
- Deel hoe OCW inclusiever onderwijs gaat faciliteren.
- Zet kwartiermakers in.
- Kwaliteitszorg VWS: Ga structureel van beleid naar uitvoering.
- Zorg dat ondersteuningsmogelijkheden mogelijk zijn als een kind of ouder in de knel zit.
- Stop experimenteerregeling OZA's. In plaats daarvan: geef iedereen in het veld de ruimte om experimenten onderwijs jeugd aan te gaan.
- Laat de school afspraken maken met de inspectie over hoeveel % leerlingen uit het rendement beoordeling valt vanwege inclusiever/ passend onderwijs.
- Betrek tussendoor steeds het werkveld, de ouders en de leerlingen bij de transitie.
- Doorbreek schoolsoortenstructuur en termijnen pro/vmbo/havo/vwo.
- Laat pedagogiek leidend zijn in wet- en regelgeving.
- Geef meer helderheid over de brede onderbouw: kansengelijkheid versus meer inclusie.
- Zet in op stimuleringsmaatregelen om de beweging in gang te zetten. Bijvoorbeeld een inclusief huisvestingsplan.
- Maak inclusie clusterloos.
- Geef ieder swv de ruimte van de experimenteerregelingen.
- Voed de inspectie anders op: inclusie vs. prestatie.
- Draag zorg voor: geen kind de wijk uit!
- Schaf reikwijdte af.
- VWS: Help de VNG inclusiever te bouwen, pas hiervoor de criteria aan.
- Deel een duidelijke stip aan de horizon.
- Zorg ervoor dat in 2035 een leerkracht nooit meer alleen in een klas staat.
- Deel een concrete beschrijving met de vereiste situatie in 2035 van onderwijs, gemeenten en jeugdzorg.
- Bied aandacht aan de grondhouding: Waar staan we? Inclusie mag schuren en spannend zijn.

A yellow background on the left side of the slide is decorated with various blue line-art icons. These include a hand holding a magnifying glass, a key, a speech bubble, a circular pattern of dots, and several geometric shapes like triangles and rectangles. The icons are arranged in a scattered, overlapping manner.

Dank voor uw aandacht

Samenwerkingsverbanden po & vo